

เฟินก้านดำ - เรืองนารู

เฟินก้านดำเป็นเฟินดิน เกาะหิน มีขนาดเล็กถึงขนาดกลาง ลำต้นเป็นเหง้า ลักษณะมีทั้งแบบสั้นตั้ง หรือล้มเอน เหง้าเลื้อยสั้น หรือเลื้อยยาว แตกกิ่งสาขา มีสีดำเป็นเงามัน เหง้ามีเกล็ดปกคลุม เกล็ดที่เหง้าเป็นสีน้ำตาลอมเหลือง ถึงสีน้ำตาลแดงเข้ม หรือสีดำ มีทั้งที่เป็นเกล็ดสีเดียว หรือสองสี รูปร่างเกล็ดมีทั้งรูปหอก-หอกยาว ขอบเกล็ดเรียบ หรือขอบมีขนประปรายไม่สม่ำเสมอ หรือเป็นซี่ฟันเล็กละเอียดก้านใบไม่มีข้อต่อเชื่อมกับแกนหลักกลางใบ สีน้ำตาลเข้ม น้ำตาลแดงถึงสีดำ ด้านบนเป็นร่องตามแนวยาว บางชนิดผิวเกลี้ยง บางชนิดมีขนแข็ง หรือขนสั้นแข็ง ภายในก้านมีท่อลำเลียง 1-2 กลุ่มใบมีแบบเดียว มีบ้างบางชนิดที่มีใบ 2 แบบ คือ ใบปกติที่ไม่สร้างสปอร์ กับใบที่สร้างสปอร์ กลุ่มสปอร์อยู่ริมขอบใบ บริเวณส่วนหยัก ขอบใบม้วนพับลงมาปิดกลุ่มสปอร์ ทำหน้าที่ปกป้องสปอร์ในช่วงที่สปอร์ยังอ่อนอยู่ แล้วเปิดออกเมื่อสปอร์อับสปอร์แก่ อับสปอร์จะอยู่เกือบสุดริมขอบใบ อยู่ที่ยปลายเส้นใบก็มี หรืออยู่ระหว่างเส้นใบก็มี มีกระจายพันธุ์อยู่ทั่วโลก ยกเว้นที่อยู่เหนือเส้นละติจูด 60 องศาขึ้นไป

เฟินก้านดำ มีสรรพคุณใช้ทำยารักษาอาการไอ ไอนี้เนื่องจากหืด เยื่อหุ้มปอดอักเสบ ขับปัสสาวะ แก้ดีซ่าน นิ่วอุดตันในไต ชาวเปรูแถบลุ่มน้ำอะเมซอนใช้เฟินก้านดำทำยา บรรเทาอาการไอ ช่วยละลายเสมหะ แก้จุกแน่นหน้าอก แก้ขัดเบา ลดไข้ รุมมาติสซึม ลดกรดในกระเพาะ ประเทศไทยพบ ในภาคเหนือ ตั้งแต่ เชียงใหม่ ไหล่ลงมาตามแนวป่า ด้านตะวันตก ถึงกาญจนบุรี และที่จังหวัดเลย จังหวัดนครนายก และ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.

